

ILLVSTRISSIMO ATQVE INTEGERRIMO

D. DOMINO IOANN. NICOLAIO EQVITI D. DE GONSSAINVILLE,
REGI AB INTERIORIBVS CONSILIIS, SVMMARVMQVE RATIONVM

PRINCIPI EQVISSIMO, S. M. ROBICHON.

SOLEMNE fuit olim (PRÆSES ILLVSTRISSIME) votius diu tabellas appendere. Prosperum fuit rebus incundis augurium, auspiciatum nomen inaudire. mihi quoque laborum meorum tibi primitias offerenti. auspiciatum tuum antiquæ nobilitatis, & pro auitæ dignitatis nomen, faustum videtur omen, præsidiumque polliceri. Illud autem in votis iam pridem erat: ut quemadmodum parenti meo innumeris prope tuis in illum meritis deuinctissimo vitam honoratiorem produxisti. Sic ego meam in te obseruantiam, gratique animi significationem hoc leui munusculo testatam omnibus relinquerem. Patere igitur (PRÆSES ILLVSTRISSIME) inter hos Medicina scopulos, syrtisque fluctuantem ad te quasi ad tutum, felicemque portum confugerè, ut peracta velificatione laureæque, post tot exanilatos annuatim labores, donatus, tandem in sinu tuo cum patre conqueſcam.

AD QVOD LIBETARIAM.

QVÆSTIO MEDICA MATVTINIS DISPVATIONIBVS AGITANDA

IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS XIX. IANVAR. M. HENRICO BLACVOD

DOCTORE MEDICO MODERATORE.

An Similariū temperies facultatum basis.

ANIMALIS totius ab anima nobilitas, quæ facultatum numero metienda. Facultatum perfectio temperiei partium, hæcearum propriæ, sed in primis spirituosæ debetur substantiæ, quæ animæ & corporis vinculum nominatur, vel quod tandiu subsistimus quandiu secundum naturam habet, vel quod per eam vis agendi materiæ, vis patiendi animæ, tribuitur: vnde cum sit actionis omnis præcipuum instrumentum, tanto pluribus functionibus partes abundabunt, quanto singulæ maiori substantiæ spirituosæ copia componentur: Ex quo fit vt partium aliæ solum vsum obtineant, aliæ simul vsus & actionis habeant potestatem, omnem tamen actionis participem esse volumus, talis siquidem abijcienda foret potius, quam optanda, cum partem non propter seipsam, sed propter actionem habere cupiamus, per hanc enim animalibus prima accedit vtilitas, copia scilicet explendi cuiusvis appetitus.

PPETITVS, facultatis tum naturalis, & animalis, tum vitalis (cum naturali confusæ) principium, facultatis sedes spiritus insitus, vector triplex, qui, sicut facultas diuersimodè in principibus partibus operatur, pro earum diuersâ temperie, sic variâ in iis elaboratione percepta, spiritus variè facultati subternitur temperiem mutans, naturalis enim humidior, vitalis calidior sed temperatior, animalis siccior euadit (omnis vapore vel odore reparabilis) his natiuis inhæret calor, elementaris, sed æquilibrium non celestis, energiâ tamen huic analogus, conseruat enim non corrumpit, vitam conseruat & producit, si cum humido tali tantoque temperatè degat, quo fit, vt pueri iuuenibus, viri mulieribus, continentes salacibus, Septentrionales Meridionalibus, hominibus plantæ sint viuaciores, hinc etiam calor, æstate minuitur, autumno debilitatur, hyeme intenditur, vere temperatur, vnde functiones omnes vere, animales æstate, hyeme naturales perfectius, omnes, autumno infœlicius, obeuntur.

NATIVA temperies, & similibus læditur, & contrariis adiuuatur, nec minus à frigore quàm à calore in ventriculo, venis, & hepate vitiosi generantur humores, nec vitæ minus imminet à dissipatione, quàm à suffocatione, periculum: nec maior est à siccitate vel humore, sensus & motus perfectio, quàm ab vtriusque defectus: nec mens spirituum tenuitate, vel calore, solum perspicax, sed & leuior: nec eorum solummodo crassitie, vel frigore, stupida, sed & aliquanto firmior & cōstantior euadit: sic voci nocent, & cōferunt humor & siccitas: scilicet est sua cuiusque facultatis à natura statuta temperies, partis similis insita substantiæ, à qua propterea partium organicarum petuntur actiones, atque hæc tanto perfectiores, quanto fuerint illæ temperatiores, idèoque nullum est animal in agendo homine perfectius, solus enim est æquilibrium, quia solus est & æquilibrium & geometrice tamen temperatissimus.

EMPERIEI nimirum vires addunt, influentes continuo per neruos venas & arterias (tam dextra quam sinistra parte infinitis prope furculis æqualiter distributas) cum spiritibus facultates, qui, cum ad partes appulerunt, vel actiones proprias adiuturi seruantur, vel effluuium insiti reparaturi, vel in testes, eorum vitæ trice, ex toto, cum sanguine residuo, concessi: vna secum idæam partium (acquistam mora) deferentes vnde, semen ex toto materialiter formaliterque deciduum, facultatis pro creatricis sedes efficitur: quam in semine delitescemtem, vterus idæam partem promouet, dum partes elaborans, eam cuique parti substantiam, temperiem, conformationem, comparet, quæ postmodum obeundæ functioni sit accomodatissima.

EMPERIES etiam, sexus differentiam efficit, à qua, non leuis est functionum quoad celeritatem & perfectionem diuersitas, mares siquidem (vteri dextra parte dextra, dextro testiculo plerumque procreati) vt calidiores magisque sanguinei, sic promptiores, facitiores & æquilibrium multo citius puellis, conformantur: ac vitales in lucem citius, mense nimirum septimo, puellæ imbecillique mares, nono, decimo, & vndecimo, sæpius ac felicius, octauo nunquam, nisi sub luna natos infœlici, calamitosè prodeuntes: à globosa extremaque figura (non tamen dolorifica) ad omnimodam vsque dimensionum & facultatum perfectionem extenduntur: quo peracto, procreatrix ex materiæ contumacia, ob temperiei defectum ignauior reddita, quia pro facta substantiæ primigeniæ deperditione, ascitiam patitur reponi: labefactata sensim partium natia temperie deprauatæ facultates vel saltem debilitatæ, peius in posterum operantur.

Ergo Similariū temperies facultatum basis.

16

Asserebat Lutetiæ MARTINVS ROBICHON PARISINVS, A. R. S. M. DC. XVII.

DOMINI DOCTORES DISPVATVRI.

M. Franciscus Guenault.
M. Michael Francier.
M. Ioannes Merlet.

M. Gabriel Harduinus de S. Jacques.
M. Michael de la Vigne.
M. Ioannes Tournier.

M. Dionysius Guerin.
M. Iacobus Letus.
M. Ioannes Riolan. P. R.